

Sønderborg Kommune
Rådhusstorvet 10
6400 Sønderborg
Att. Børne- og Uddannelsesudvalget

Dato: 07-08-2023
Deres ref.:
Vor ref.:
Sagsbehandler: RLJ/SMT

BUPL Syddjylland ønsker at komme med følgende hørings svar vedr. "Handlekatalog for Børne- og Uddannelsesudvalget 2024-2027":

Et handlekatalog med alvorlige konsekvenser

BUPL Syddjylland vil gerne begynde med – i hvert fald en slags – anerkendelse af Sønderborg Kommune. Når man bladrer gennem dette 'handlekatalog', som med rette kunne være kaldt 'sparekatalog', så præges det af en vis grad af ærlighed. Der lægges således ikke skjul på, at "gevinsterne" ved stort set samtlige forslag udelukkende er økonomiske, og at serviceniveauet over en bred kam vil blive påvirket negativt. Handlekataloget beskriver konsekvenser som dårligere normering, lavere faglighed, øget pres på specialområdet og direkte konsekvenser for børn i udsatte positioner. Man kunne også nøjes med at skrive, at kommunens børn og unge kommer til at betale en *meget* høj pris, hvis dette handlekatalog bliver til virkelighed. Det kommer simpelthen til at gøre ondt, rigtig ondt.

BUPL Syddjylland ser derfor med dyb bekymring og stor frustration på dette handlekatalog, hvor Sønderborg Kommune, som ellers har prioriteret børne- og ungeområdet højt, er inde at skære dybt i kerneområder og dermed hele det grundlag, som kommunens børn og unge skal stå på.

Normering under kraftigt pres

BUPL Syddjylland mangler i flere af handlekatalogets forslag en beregning for, om kommunen med de planlagte besparelser vil kunne leve op til minimumsnormeringerne. Da disse er lovkrav gældende fra 1. januar 2024, forudsættes kommunen at leve op til lovgivningen, og det må derfor ligeledes forudsættes, at daginstitutionernes budgetterede ressourcer sikrer dette.

Dette fremgår dog ikke tydeligt af handlekataloget, hvor kommunens forslag til besparelser baserer sig på normeringstal fra 2022. Det fremgår hverken, om Sønderborg Kommune fremadrettet vil kunne leve op til de fastlagte minimumsnormeringer, eller om der er lavet en beregning på dette.

Det gælder for samtlige nedenstående forslag:

- 'Minimumsnormering som niveau 2022'
- 'Reduktion i tildelingsmodellen dagtilbud'
- 'Sammenlægning af Tyske institutioner'
- 'Nedlæggelse af sygdomspuljen i tildelingsmodellen'

BUPL Syddjylland

Gejlhavegård 14 B – 6000 Kolding – Tlf. 3546 5400
syddjylland@bupl.dk – bupl.dk/syddjylland

BUPL Sydjylland vil gerne på vegne af personale og forældre anmode om at se de beregninger på normeringsområdet, der ligger til grund for kommunens handlekatalog. Som det fremstår nu, er BUPL Sydjylland bekymret for, om Sønderborg Kommune vil kunne leve op til minimumsnormeringerne, hvis de stigende midler til minimumsnormeringer fra staten ikke tilgår institutionerne. Særligt når ledere skal indgå med en reduceret vægtning i normeringen, når sociale normeringer trækkes ud af opgørelsen, og når små børn skal sikres normering i forbindelse med tidlig børnehavestart. Alt dette vil presse normeringerne.

Derudover vil Sønderborg Kommune ovenikøbet reducere tildelingsmodellen for dagtilbud med 1 mio. kr. Det er meget!

Desuden vil besparelserne ved en evt. sammenlægning af tyske institutioner også påvirke normeringsgrundlaget, idet pengene til daglig pædagogisk ledelse og små institutioner under 50 børn (enheder) vil gå fra det grundlag, som kan indregnes i minimumsnormeringerne.

Yderligere vil en nedlæggelse af sygdomspuljen og heraf reduceret mulighed for vikardækning påvirke normeringen negativt og sætte et kraftigt pres på de institutioner, der er mest påvirket af fravær. En nedlæggelse af sygdomspuljen vil i sig selv have en negativ selvforstærkende effekt, idet det tilbageværende personale, som ikke oplever vikardækning ved kollegers fravær, skal løbe endnu stærkere og vil få en yderligere presset hverdag – med risiko for stress og sygdom og dermed endnu færre medarbejdere til at løfte kerneopgaven.

Med en reduceret normering vil børnene få færre voksne i dagligdagen, som med baggrund i faglighed og uddannelse har kompetencerne til at understøtte deres udvikling og trivsel og hjælpe de børn, som har særlige udfordringer og behov. Det vil dermed være overordentligt vanskeligt at leve op til kommunens egen målsætning på børneområdet, som beskrives i helhedsplanen under overskriften 'Pædagogen tilbage til børnene': "En fremragende daginstitution fordrer tilstedeværelsen af et deltagende, fagligt personale", ligesom der peges på det afgørende i "at holde fokus på den vigtige opgave at være sammen med børnene kontinuerligt."

BUPL Sydjylland er derfor bekymret for, at alle ovennævnte forslag hver for sig og især til sammen vil sætte normeringen i kommunens daginstitutioner kraftigt under pres og få normeringen i kommunen til at balancere på kanten af det minimum, der – som ordet indikerer – er et absolut minimum.

Lavere uddannelsesniveau har konsekvenser for børnene

BUPL Sydjylland er dybt bekymret over forslaget 'Reduktion i tildeling til uddannelse', hvor kommunen igen vil reducere pædagogers mulighed for videre- og efteruddannelse. Udvalget skriver selv, at "fagligt dygtige medarbejdere er vigtige for kvaliteten i dagtilbuddene. Lavere uddannelsesniveau kan på sigt påvirke kompetenceniveauet hos medarbejderne." Her er BUPL Sydjylland nødt til at tilføje, at dette ikke kun har konsekvenser for medarbejderne, men at et lavere kompetenceniveau hos pædagogerne på sigt også vil få negative konsekvenser for

børnenes udvikling og trivsel. Forslaget ligger ligeledes meget langt fra kommunens egen helhedsplan, hvor det anbefales, at "der sker en systematisk efteruddannelse af det pædagogiske personale".

Desuden vil en reduktion i muligheden for faglig udvikling gøre det sværere at fastholde og tiltrække dygtige pædagoger til det, kommunen selv i sine stillingsopslag kalder "en attraktiv kommune". I en tid med store rekrutteringsudfordringer og udtalt mangel på pædagoger er en reduktion i uddannelsesniveau og faglighed den helt forkerte vej at gå.

Dyrt at spare på inklusion og tidlig indsats

BUPL Sydjylland er dybt bekymret for konsekvenserne, hvis kommunen vælger at gennemføre 'Reduktion i Inklusion i Dagtilbud og Skole' i den størrelsesorden, som det fremgår af handlekataloget.

Igen er der udelukkende tale om en økonomisk gevinst (på kort sigt), mens effekten på serviceniveauet vil være drastisk både her og nu og på længere sigt. Som der står i materialet, "vil det have en direkte konsekvens for børn i udsatte positioner og handicappede i dagtilbud", ligesom besparelserne på sigt vil have langtrækkende virkninger, idet "reduceringen vil medføre, at færre børn vil modtage støtte i dagtilbud og dermed give et øget pres hos PPR og flere børn i specialområdet".

Det samme gælder for forslagene 'Reduktion PPR, Psykologer', 'Reduktion PPR, Tale-/hørekonsulenter' samt 'Reduktion Fysio/Ergoterapeuter'. Besparelserne her vil forringe kvaliteten af den tidlige indsats og lægge en ekstra opgave ud til det almene dagtilbud, som deraf bliver yderligere presset på ressourcer og normering.

BUPL Sydjylland har skrevet det i tidligere høringssvar og er desværre nødsaget til at gentage, at besparelser på den tidlige indsats er en *meget* dyr løsning. Både for kommunen selv, der på sigt vil få endnu flere børn med behov for specialindsatser og ekstra tilbud, og i særdeleshed for det enkelte barn, der ikke får den nødvendige og fagligt kvalificerede støtte tidligt i livet. Her kan konsekvenserne være fatale og langtrækkende.

BUPL Sydjylland opfordrer kraftigt kommunen til ikke at spare på den tidlige indsats, men tværtimod bruge de midler der skal til for at leve op til kommunens egen anbefaling i helhedsplanen, om at "flere børn/elever skal være en del af almenområdet *med ressourcer*".

Pædagogisk indsats i skolen øger børnenes trivsel og læring

BUPL Sydjylland ser med stor ærgrelse på forslaget 'Reduktion af ekstra tildeling til mellemtrinnet'.

En investering i gennemgående pædagogisk personale og to-lærerordning vil bl.a. – som det også beskrives i forslaget – give større ro og tryghed i klassen og generel øget trivsel hos

eleverne. Disse effekter bør Sønderborg Kommune ikke smide væk, særligt set i lyset af den stigende mistrivsel blandt børn og unge. I BUPL's seneste vilkårsundersøgelse svarer 71 procent af pædagogerne i Sønderborg Kommunes skoler og SFO'er, at de oplever stigende mistrivsel blandt eleverne. Pædagogerne oplever desuden, at flere børn er ensomme, har angst, er stressede og lider af skolevægring. Det er dybt alvorligt, og det er netop den mistrivsel, der kan forebygges ved at sætte den pædagogiske faglighed i spil netop på mellemtrinet, hvor børnene ofte befinder sig et særligt sårbart sted i deres udvikling.

Forskning viser desuden, at gennemgående pædagogisk personale og to-voksenordning har effekt på børnenes læsefærdigheder, ligesom behovet for specialundervisning reduceres. Der er altså tale om en tidlig indsats, som vil være en investering i elevernes trivsel, udvikling og uddannelsesparathed også på sigt. Igen betyder det, at en besparelse på området kan blive dyr på den lange bane.

Det samme gør sig gældende i forhold til forslaget 'Reduktion i tildelingsmodellen, Skoler'. BUPL Sydjylland frygter, at dette vil gå ud over den pædagogfaglige indsats i skolen og det vigtige arbejde med eleverne, som skal sikre deres trivsel og udvikling.

Kraftig opfordring til at prioritere børnene

Samlet set udgør handlekataloget for Børne- og Uddannelsesudvalget 2024-2027 et voldsomt tilbageslag for det gode arbejde og de fine intentioner, der tidligere har været på børne- og ungeområdet i Sønderborg Kommune.

BUPL Sydjylland vil derfor – igen – kraftigt opfordre politikerne til at prioritere børnene og i særlig grad den tidlige indsats, der er så afgørende, og som er hele fundamentet for deres videre liv. Det er på alle måder dyrt at spare på den tidlige indsats i dagtilbud, skole og på specialområdet – allermest for børnene.

Med venlig hilsen

Mette Tolstrup Ringstrøm Andersen
Næstformand
BUPL Sydjylland